

**INVITASJON TIL ANBUDSKONKURRANSE OM BRUK AV URBAN LIVING-LAB I
BYUTVIKLINGSSAMMENHENG**

FOR NORSK DESIGN OG ARKITEKTURSENTER

**NORSK DESIGN- OG
ARKITEKTURSENTER**

1.1 Om oppdragsgiver

Norsk design- og arkitektursenter (DOGA) ble stiftet 1. mai 2014, etter sammenslutning mellom Norsk Form og Norsk designråd, med henholdsvis 20 og 40 års drift. Stiftelsen DOGA ligger under Nærings- og fiskeridepartementet og skal fremme forståelse, kunnskap og bruk av design og arkitektur fra et samfunnsmessig og næringsmessig perspektiv. Vi skal fremme kvalitet og nytenkning ved bruk av design og arkitektur for utvikling av omgivelser, produkter og tjenester, og i tillegg stimulere til innovasjon, effektivisering og økt verdiskaping i offentlig sektor og norsk næringsliv.

Tematisk bakgrunn:

I økende grad anerkjennes byers vesentlige rolle som plattform for innovasjon og som en viktig driver for økonomisk, sosial og økologisk verdiskaping. Det er ved hjelp av innovasjon vi må løse fremtidens utfordringer. Og det er i byene våre endringen må skje. Byer er i stadig større grad hub`er av entreprenørvirksomhet og innovative aktiviteter. Konsentrasjonen av mennesker samlet i byer skaper en kritisk masse av mangfold, som igjen skaper muligheter for innovasjon innenfor ny teknologi, nye tjenester, bedre fysiske omgivelser og forretningsmodeller.

Per i dag eksisterer ulike satsninger og tilnærminger til tema på verdensbasis. En sentral og mye omtalt inngang til innovasjon i byer er «Smart City» satsningen. Tradisjonelt har satsningen handlet om å fremme smarte teknologiske tjenester og produkter som skal gi økt verdiskaping til byer, og fremme omstilling i særlig sektorene energi, transport og IKT. Eksempler på slike løsninger er alt fra intelligente kart som beslutningsgrunnlag i ulike forretningsprosesser, bysykkelordninger, bedre utnyttelse av solenergi, intelligente digitale koblere av entreprenører og tomme bygninger, airbnb eller nabobil.no. Å være en smart by handler om alt fra gode, innovative innkjøpsordninger hos offentlige myndigheter til etablerte innovasjonsarenaer og hub`er, til fysisk og økonomisk tilrettelegging for testing av ulike prototyper. Et viktig aspekt for å fremme den smarte byen er åpne og tilgjengelige data. Men å tenke byen som innovasjonsplattform handler om mer enn det digitale aspektet i smarte byer. Det handler også om å tenke nytt rundt bruk av eksisterende arealer og bygninger. Det handler om å tenke nytt rundt hvem som skaper byen, og hvordan vi samarbeider og inkluderer ulike grupper av samfunnet. Det handler om hvordan man kan dele på de ressursene en har på en bedre og mer bærekraftig måte, og utforske samspillet mellom de fysiske omgivelsene og den digitale utviklingen. Viktige nøkkelbegrep i byen som innovasjonsplattform er dele, samarbeide, koble, lære og teste.

Når byer jobber for å fremme innovasjonsevnen, styrke innovasjonsdriverne og skape flere innovative løsninger ser vi at det anvendes ulike virkemidler og metoder. DOGA har identifisert ulike verktøy og metoder som er relevante å ta i bruk når en by skal tilrettelegge for økt innovasjon. Vi ser at formelle og uformelle arenaer for samskaping er et sentralt element, som eksempelvis co-workingspaces, klynger og gode offentlige byrom. Særlig har vi tatt interesse for det som i flere sammenhenger kalles urban living-labs. Det er flere begrep for noenlunde samme aktiviteter i omløp som brukes i ulike sammenhenger. I tillegg er det flere steder som bruker flere av elementene i metoden uten å kalle det for et Urban living-lab. Det snakkes om Bylab, Living lab, Urban living-lab, New lab, Street lab, etc. Når vi snakker om Urban living-labs, er det en metode som grovt sett innebærer nye samarbeidsformer og organisering, tettere kobling på forskning og en utstrakt vilje til å teste tiltak før de planlegges som endelige. Vi ser at disse elementene ofte tas i bruk steder hvor

Smart-by satsning er iverksatt. Urban living-labs bør derfor sees i sammenheng med Smart-city tematikken generelt. Vi skal utdype hva som er definisjonen på living-lab i neste avsnitt.

Urban living-lab:

En living-lab er brukerdreven innovasjon, hvor brukeren og produsenten (planlegger, eiendomsutvikler, innbyggere, etc.) er samskapere / co-creators av steder som muliggjør forretningsutvikling og sosial innovasjon. Living-lab opererer ofte innenfor et avgrenset geografisk område, integrerer relevant forskning og innovasjonsprosesser innenfor et offentlig og privat samarbeid.

Essensen er at living-labs tar forskning og utvikling ut av laboratoriet eller forskningsalen og inn i den virkelige verden. Her engasjeres interessenter, borgere og sluttbrukere i en felles design av nye tjenester og fysiske omgivelser. Forskning og innovasjon er integrert gjennom samskapingen, utforskningen, eksperimenteringen og evalueringen av innovative ideer, scenarioer, konsepter og relaterte teknologiske artefakter i levende live bruker-caser. Det innebærer å bruke lokalsamfunnet eller forskningsområdet ikke bare som et observert objekt, men som en kilde til å samskape. Denne tilnærmingen innebærer å ta i bruk de lokale ressursene, og skape et produkt sammen med dem, ikke ved siden av dem.

Living-lab er i stor grad et eksperimenterende rom, som kan sammenlignes med eksperimentell læring, hvor brukere er fordypet i et kreativt sosialt rom for å designe og oppleve deres egen fremtid. Living labs kan også brukes av offentlige myndigheter og innbyggere for å designe, utforske, oppleve og definere ny fremgangsmåte og politikk, samt reguleringer i real-life scenarioer for å evaluere potensiale av løsningene før de blir implementert. Det kalles for et Urban living-lab når formålet er knyttet mot byutvikling. Flere byer i Norge utforsker disse elemente integrert i byutviklingsprosesser. Ofte kalles det for Bylab. Trondheim kommune er blant annet i gang med å utforske et tilsvarende samarbeid som de har gitt arbeidstittel Bylab (se vedlegg), hvor kommunen bl.a. har knyttet arbeidet sitt tett opp til NTNU sin forskning.

1.2 Oppdragsgiver kontaktperson

Navn: Karoline Birkeli-Gauss
E-postadresse: kbi@doga.no

Eventuelle spørsmål skal rettes til kontaktpersonen per e-post. Det skal ikke være kontakt / kommunikasjon med andre personer hos oppdragsgiver enn nevnte kontaktperson, med mindre dette er avtalt.

1.3 Anskaffelsen gjelder

Kunnskapsinnhenting når det gjelder bruk, organisering, sentrale drivere og effekter av byer og steder som jobber med elementer fra et urban living-lab i Norge og Europa knyttet til byutviklingsprosesser. Det er særlig relevant med byutviklingsprosesser som er tett knyttet opp til kunnskapsmiljø i området, utvikling hvor testing er en viktig del av arbeidet eller utstrakt tverrfaglig samarbeid mellom privat næringsliv, offentlige myndighet og innbyggere som viktige drivere.

1.4 Tidsplan

Planlagt uke	Aktivitet
Uke 46 (14.november 2016)	Sender ut tilbud til relevante konsulenter
Uke 49 (5. desember 2016)	Frist til å levere tilbudet
Uke 50 (12. desember 2016)	Kontraktsignering og oppstartsmøte
Uke 6 (6. februar 2017)	Frist for innlevering av 1. utkast
Uke 9 (27. februar 2017)	Frist for endelig innlevering av ferdigstilt rapport
Uke 11 (13.mars 2017)	Frokostmøte med lansering av rapporten på DOGA

Det vil være oppfølging med jevnlige møter ila prosessen med DOGA og konsulent.

2 Krav til leverandørene

2.1 Krav til dokumentasjon

Inviterte til anbudskonkurransen skal levere:

- Beskrivelse av hvordan arbeidet er tenkt gjennomført med bakgrunn i leveransebeskrivelsen pkt. 3 og hva dere vil legge vekt på innenfor gitte rammer
- Beskrivelse av motivasjon, kompetanse og evne til å gjennomføre prosjektet
- Henvisning til tidligere referanseprosjekter med relevans for dette oppdraget, eventuelt annen relevant erfaring
- Timeestimering og grov fremdriftsplan av oppdraget

Honorar er maksimum 180.000,- inkl. Moms.

Annet:

Skatteattest for merverdiavgift fra skattefogden og skatteattest for skatt utstedt av kemner/kommunekasserer, ikke eldre enn 6 måneder regnet fra tilbudsfristen.

2.3 HMS-egenerklæring

Den tilbyder som får tildelt kontrakten forplikter seg til å undertegne en HMS-egenerklæring senest ved kontraktsinngåelse.

3 Krav til ytelsen og tildelingskriterier

3.1 Leveransebeskrivelse

Kunnskapsrapportens overordnede mål

Kunnskapsrapporten skal dokumentere, redegjøre for og drøfte ulike byer og aktørers praksis når det gjelder bruk av elementer fra metoden «Urban living-lab» i både Norge og Europa. Vi legger særlig vekt på organisering, finansiering, sentrale drivere og dokumentert effekt. Vi ønsker mer kunnskap

om hva som skal til for at et område kan fungere som et urban living-lab, og hvem som er sentrale drivere for at det skal lykkes.

Materialet skal brukes som utgangspunkt og bakgrunnsinformasjon i vårt videre arbeid med innovasjon i byen. Vi skal kunne bruke den kunnskapen i vår rådgivning til mellomstore kommuner og de store byene i Norge, samt inkludering av andre offentlige og private aktører når det gjelder anvendelse og gjennomføring av Urban living-labs og nye metoder for å tilrettelegge for god byutvikling.

Kunnskapsrapporten skal inneholde følgende:

- Samle sammen ulike eksempler på byer og steder i Norge og Europa som har tatt i bruk tilsvarende metoder fra urban living-lab i en byutviklingssammenheng
- Redegjøre for de konkrete elementene og verktøy tatt i bruk, samt organisering og sentrale drivere for virkeliggjøring
- Redegjøre for overordnede kjennetegn av et urban living-lab, både normativt og deskriptivt
- Trekke ut opp til tre eksempler / caseområder som går i dybden, redegjøre og evaluere
- Det vil være en fordel om deler av materiale har et illustrativt og visuelt preg for kommunikasjonsbruk

Sentrale problemstillinger i materialet er:

- Hva er generelle fordeler og ulemper med å ta i bruk urban living-lab i en byutviklingssammenheng?
- Hvilken rolle spiller (kan spille) offentlige myndigheter i å opprette og gjennomføre en urban living-lab?
 - Privat næringsliv, grundere, kunnskapsmiljøer?
- Hvilke hindringer har de ulike initiativene stått ovenfor – og hvordan ble disse løst?
- Hvordan har de ulike labene gjennomført testingen?
 - Hvem var initiativtakere? Hvordan ble resultatene fra testingen integrert i det videre arbeidet?
- Hvilke sideprosjekter er oppstått som resultat av labene?
 - Nye metoder utviklet som bygger erfaringer med urban living-lab? Andre samarbeidskonstellasjoner?
- Hvilke resultater og effekter har arbeidet med urbane living-lab dokumentert?

Arbeidet skal gjøres i nært samarbeid med DOGA. Konsulent og DOGA vil sette opp møter etter behov og ha tett dialog gjennom hele prosessen.

3.1.2 Gjennomførings- og leveringstidspunkt

Tidsramme og arbeidsfordeling utarbeides i samarbeid mellom DOGA og utvalgte tilbydere, men kunnskapsrapporten skal ferdigstilles 27. februar 2017.

3.1.3 Kontrakt

Avtaleforholdet vil bli regulert i en samarbeidsavtale.

3.2 Tildelingskriterier

Tildeling av kontrakt skal skje på basis av hvilket tilbud som fremstår som det beste ut fra en helhetlig vurdering av følgende kriterier:

- Oppdragsforståelse 40%
- Relevant faglig erfaring og kunnskapsgrunnlag 30%
- Gjennomføringsevne 30%

4 Regler for gjennomføring av konkurransen

4.1 Anskaffelsesprosedyre

Konkurransen reguleres av lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Denne anskaffelsens anslåtte verdi er under den nasjonale terskelverdi på kr 500 000 ekskl. mva. og er fritatt fra kunngjøringsplikten. Konkurransen gjennomføres etter forskriftens alminnelige bestemmelser (del I) og de bestemmelsene som følger av dette konkurransegrunnlag.

Anbudskonkurranse

Konkurransen vil bli gjennomført som en anbudskonkurranse. Forhandlinger er ikke tillatt. Leverandøren oppfordres til å gi sitt beste tilbud.

4.2 Krav til tilbudet og innleveringssted

Tilbudet skal leveres på norsk og per epost. Tilbudet skal merkes «DOGA-Urban living-labs»

Ved innlevering skal det følge med et tilbudsbrev (følgebrev) som skal være datert og signert av bemyndiget person hvor det skal tydelig fremgå:

- Virksomhetens navn
- Adresse
- Organisasjonsnummer
- Kontaktperson med e-postadresse og telefonnummer

Tilbudet skal leveres til:

Navn: Norsk design- og arkitektursenter v/ Karoline Birkeli-Gauss

Adresse: Hausmannsgt. 16, 0182 Oslo

Tilbudet kan leveres pr e-post til kbi@dog.no

4.3 Tilbudsfrist

Tilbudsfrist er satt til **05.12.2016 kl 12:00**.

Tilbudet skal være oppdragsgiver i hende på innleveringsstedet før utløpet av tilbudsfristen. For sent innlevert tilbud vil bli avvist. Dette gjelder også om forsinkelsen skyldes tredjepart (posten, budfirma, etc.).

4.4 Vedståelsesfrist

Leverandørene er bundet av tilbudet til 09.12.2016 klokken 10:00.

4.5 Tildeling av kontrakt

Leverandører som har deltatt i konkurransen vil få en tilbakemelding på e-post om hvem oppdragsgiver vil inngå kontrakt med.